Verslag Driepartijenoverleg

Datum: 18.06.2025
Auteur: 5.1, 2, e
Locatie: 5.1, 2, e

Introductie

Op 18 juni vond het Driepartijenoverleg plaats, met (woonboot)bewoners van de Sumatra- en Surinamekade, het projectteam Oostbrug van de gemeente en een vertegenwoordiger van de Port of Amsterdam, betrokken bij Sprong over het IJ. Bij het vorige gesprek op 5 maart is voorgesteld om dit overleg een nieuwe naam te geven: het Driepartijenoverleg. Bij dit overleg sluiten de woonbootbewoners voor de eerste keer aan.

De gemeente legt uit dat er achter de schermen hard wordt gewerkt om de uitgangspunten uit te werken. Omdat er nog veel gesprekken gaande zijn hebben de gemeente en de haven weinig nieuws te melden ten opzichte van het vorige overleg. Eerder is afgesproken om de lijnen kort te houden en elkaar te informeren wat er loopt. Het Driepartijenoverleg komt daarom vandaag bij elkaar om elkaar op de hoogte te houden van wat er speelt. Er wordt afgesproken om aan de hand van vragen over het verslag van de vorige keer het gesprek te voeren.

Ligplaatsen

In het verslag van het vorige gesprek stond dat er geen 20 ligplaatsen passen bij de Oostbrug. Bewoners vragen zich af of dit nog steeds klopt.

De gemeente geeft aan dat in het advies van commissie d'Hooghe staat dat er twintig ligplaatsen bij de brug moeten komen. Uit nader onderzoek naar de beschikbare ruimte blijkt, dat met behoud van bestaande nautische functies in het gebied niet meer dan 5 ligplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Indien het Kompaseiland wordt afgegraven kunnen in het Oostelijk Binnen IJ maximaal 8 ligplaatsen worden gerealiseerd. Het gaat hierbij om schepen van maximaal 135m.

Op dit moment wordt de discussie met het Rijk gevoerd over of Kompaseiland behouden zal worden en over de strekdam. De gemeente wil graag dat Kompaseiland wordt behouden en dat er geen strekdam komt. Nautische partijen hebben een voorkeur voor de strekdam, omdat er dan meer voorzieningen zijn te realiseren voor schippers en omdat het voor een coherent vaarwegbeeld op de radar noodzakelijk zou zijn. Op dit moment worden alle argumenten in kaart gebracht, maar de discussie is nog niet beslecht.

In de vorige gesprekken heeft de gemeente verteld dat er een inventarisatie wordt gemaakt waar ligplaatsen op andere plekken binnen de ring A10 technisch gezien mogelijk zijn. Zo zijn er een aantal locaties gevonden in het Haven-stadgebied en op de plek waar nu riviercruises aanleggen. Echter zijn een aantal van deze ligplaatsen pas later in de tijd beschikbaar, waardoor er een bepaalde mate van onzekerheid bestaat. Het Rijk vindt het fijn om de locaties te reserveren, maar vindt de onzekerheden die daarbij komen lastig en wil daarom vasthouden aan de ligplaatsen bij de Oostbrug. De weging hierover wordt eerst gemaakt door alle partijen en dan door het College van B&W.

Noodzaak ligplaatsen

Bewoners hebben vraagtekens op de noodzaak van ligplaatsen in het woongebied. Zij geven aan dat ze

naast de Oostbrug geen plek vinden voor dit type industrie.

De gemeente en de haven geven aan dat Rijkswaterstaat (RWS) ervan is overtuigd dat de noodzaak voor deze ligplaatsen er is. RWS heeft dit bij een gesprekstafel in november toegelicht. De gemeente heeft de brug nodig. RWS heeft aangegeven dat als de brug er komt zij deze ligplaatsen nodig hebben. RWS heeft de verantwoordelijkheid en verplichting om rustplaatsen te realiseren. Het Rijk ziet de brug als een degeneratie van de vaarweg, en bij deze degeneratie van de vaarweg zien zij rustplaatsen als nodig. Daarnaast ziet RWS dat er sprake is van een schaalvergroting in de scheepvaart. Zij geven aan dat 135m schepen de 110m schepen overnemen.

Zoektocht ligplaatsen

Bewoners vragen zich af of er in de zoektocht ook wordt gekeken naar plekken die niet voor de hand liggen. Is er bijvoorbeeld gedacht aan onderhandelingen met Albemarle om het schiereiland af te graven en daar ligplaatsen te realiseren?

De gemeente geeft aan dat er een best intensieve zoektocht heeft plaatsgevonden en er veel plekken zijn gevonden. Een onderhandeling met Albemarle zal veel geld kosten en de gemeente vraagt zich af of dit een realistische optie is. De gemeente ziet genoeg mogelijkheden om 20 ligplaatsen te realiseren, er zijn potentiële locaties voor circa 30 ligplaatsen geïnventariseerd – hierbij geldt wel dat nog niet zeker is of al deze ligplaatsen op termijn ook gerealiseerd kunnen worden. De komende tijd wordt besproken of er vijf of acht ligplaatsen bij de Oostbrug komen.

Zorgen over effecten op de omgeving

Effecten op woonschepen

De woonbootbewoners geven aan dat zij het perspectief van de woonschepen missen in de discussies die worden gevoerd. Zij vragen zich af of zij ook worden meegenomen in de overwegingen, op veel tekeningen staan de woonboten namelijk niet ingetekend. Op deze woonboten wonen vier gezinnen.

Woonbootbewoners maken zich zorgen of er voldoende zicht is op de effecten van ligplaatsen en het afgraven van Kompaseiland. Met de komst van ligplaatsen en het afgraven van Kompaseiland wordt er een onveilige situatie gecreëerd voor de woonschepen. Het Kompaseiland beschermt de woonboten tegen golfslag en het aanvaren door grote schepen. Op dit moment botst er ongeveer een keer in de twee maanden een schip tegen een woonboot aan. Met het afgraven van Kompaseiland en het creëren van ligplaatsen zal dit vaker voorkomen en ontstaat er een onveilige situatie voor de bewoners van de woonschepen.

Alle bewoners geven aan dat zij het behoud van Kompaseiland belangrijk vinden, zowel om veiligheidsredenen als om cultuurhistorische redenen.

Historische open IJ

Bewoners vragen de gemeente of het historisch open IJ wordt behouden. Zij geven aan dat het laatste stukje open IJ door de komst van een strekdam zal worden vernietigd. Bewoners laten weten dat ze het belangrijk vinden dat het laatste stuk historisch open IJ wordt behouden.

De gemeente geeft aan dat dit een afweging is waar de gemeenteraad en het college over moeten beslissen.

Duwbakken

De bewoners spreken hun zorgen uit over de bedrijven die de duwbakken verplaatsen. Als de inrichting van het water wordt opgeschoven naar het oosten en zuiden zal al het manoeuvreren dichter bij de kade

plaatsvinden.

Zorgen bewoners

Bewoners vertellen dat zij het idee dat er ligplaatsen komen beangstigend vinden. Zij geven aan dat als er inderdaad schepen zullen komen te liggen, zij zullen gaan procederen. De bewoners leggen uit dat als de hele inrichting van het water dichter bij de kade komt, de milieudruk bij bewoners veel ernstiger wordt. Met een strekdam is er maar een uitgang waar de schepen in en uit kunnen. Daarbij zal het manoeuvreren van deze schepen en de schepen die de duwbakken verplaatsen dichter bij de kade plaatsvinden. Dit alles heeft een grote impact op de omgeving.

De bewoners vinden het belangrijk dat het transparant en helder is dat hun belangen en zorgen een plek krijgen in alle afwegingen en zichtbaar zijn. Bewoners geven aan dat de procedures van de Oostbrug en de inrichting van het water in elkaar is geschoven.

Procedure

De gemeenteraad heeft al eerder akkoord gegeven op het plan van commissie de Hooghe en de Nota van Uitgangspunten (NvU) vastgesteld voor twee bruggen en de voetgangerstunnel bij CS. Daarnaast doen partners hard hun best zich om aan zorgen en wensen tegemoet te komen. Mocht dit niet genoeg zijn, zijn er ook andere mogelijkheden.

Tijdens de gesprekstafel in april heeft de gemeente meer verteld over welke mogelijkheden er zijn tot inspraak. Met het definitiebesluit wordt een Omgevingseffectrapportage (OER) meegestuurd naar de gemeenteraad. Het is niet toegestaan om de omgeving onnodig schade toe te brengen, in de OER wordt daarom onderzocht wat de effecten van de plannen zijn op de omgeving. De OER gaat bijvoorbeeld ook over ligplaatsen. Om tot een goede OER te komen wordt er eerst een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) opgesteld waarin staat wat er in de OER onderzocht gaat worden. In de NRD staat ook wat er in de nieuwe situatie verandert ten opzichte van de huidige situatie. De NRD, de OER en het definitiebesluit worden allemaal ter visie gelegd.

Er wordt afgesproken dat de gemeente onderzoekt of het mogelijk is de concept-NRD voor te leggen aan deze groep. In ieder geval organiseert de gemeente een informatiebijeenkomst voorafgaand aan de ter visielegging door het college.

Driepartijenoverleg

De gemeente geeft aan dat de argumenten die bewoners aandragen in dit gesprek ook worden gebruikt in de gesprekken met de nautische partners. Alle overwegingen worden goed meegenomen in deze gesprekken, ook de overwegingen die de bewoners aandragen. De keuzes worden gemaakt door het college en de gemeenteraad. Op dit moment is de gemeente argumenten aan het verzamelen zodat er een goede bestuurlijke discussie kan plaatsvinden.

Het college is bevoegd om besluiten te nemen, maar de gemeenteraad beslist. Als de gemeenteraad tegen plannen stemt, dan is het college niet gebonden aan eerdere afspraken. Daarnaast hebben de bewoners alle recht en mogelijkheid om in te spreken en een zienswijze in te dienen.

Hoe nu verder?

Volgende gesprek: Het volgende gesprek vindt plaats op **woensdag 10 september, van 16.00u tot 17.30u**. De jurist die de NRD gaat opstellen zal hierbij ook aanwezig zijn.